

STORA HAMMARS SKOLA

Elevers åsikter stärker skolan

Läs mer på sidan 4

Nya webbplatsen
sparar papper och tid

Läs mer på sidan 2

Ungdomscentral hjälper
unga att må bättre

Läs mer på sidan 5

Östra Grevie – en by
på väg mot framtiden

Läs mer på sidan 6

2019 blir ett händelserikt år

Året går mot sitt slut och i kommunvärlden är vi redan i full gång med att planera för 2019.

I början av året öppnar en ny familjecentral i Höllviken. Den är en viktig satsning för barn och föräldrar. Erfarenheterna från familjecentralen i Vellinge är mycket goda och det känns riktigt bra att vi nu får ytterligare en central.

Centrumutvecklingsarbetet fortsätter med försköning av Bäckatorget, fortsatt utveckling av Skanörs hamn, Ängastråket, Stationstorget och Kungstorpsvägen. Ett par av projekten har pågått ett tag och jag vet att det påverkar framkomligheten och tillgängligheten. Ha tålamod och se fram emot resultatet – det kommer att bli fint.

Det finns många vägföreningar i kommunen. De är värdefulla i arbetet med att skapa attraktiva livsmiljöer. För att skapa bättre förutsättningar har bidragsreglerna setts över. Dessutom höjs bidraget ytterligare, vilket innebär att vi mer än fördubblat bidragen till vägföreningarna på två år. Du hittar mer information om budgeten på kommunens hemsida, läs gärna mer där om vad som ska hända under 2019. Det kommer att bli ett händelserikt år.

Men innan dess ska vi avsluta 2018. Det blir garanterat en del julbestyr, julfirande, god mat, marknader och olika traditioner. Njut av det. Jag vill passa på att önska er alla en riktigt God Jul!

Vi hörs och ses - till dess ha det bäst!
Carina Wutzler (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Följ Vellinge i sociala medier:

Facebook.com/Vellingekommun
Twitter.com/Vellinge
Vellingelive.solidtango.com
Youtube.com/Vellingekommun
Vellinge.se/Bloggar
Flickr.com/photos/Vellingekommun
Instagram: Vellingekommun

Redaktör: Elin Rosenstock
elin.rosenstock@vellinge.se,
tfn 040-42 50 00
Ansvarig utgivare: Jenny Reiman Ehle,
jenny.reimanehle@vellinge.se
Tidningen är tryckt på pappret
Multi art silk
Repro och tryck: Exakta Print AB

Nästa nummer kommer ut i mars.

Ny webbplats ger smidigare kontakt med kommunen

I dagarna har Vellinge kommun lanserat en ny webbplats. Den är ett led i kommunens arbete med att bli mer tillgänglig på webben.

Nya vellinge.se lanserades i slutet av november och är anpassad för att fungera lika bra på vilken enhet du än använder – mobil, surfplatta eller dator. Webbplatsen har fått en delvis ny struktur och nästan alla texter har skrivits om för att bli ännu tydligare.

– Texterna på vellinge.se ska vara lätta för alla att förstå och ta till sig, och informationen ska vara relevant och uppdaterad, säger Jenny Johnson, projektledare på Vellinge kommun.

På den nya webbplatsen kan besökaren göra allt från att ansöka om bygglov och förskoleplats till att boka idrottsanläggning, helt digitalt. Kommunen har lanserat över 100 nya e-tjänster, med tillhörande pedagogiska steg-för-steg-guider. – Alla ärenden som tidigare har krävt att invånaren eller företagaren har fyllt i en pappersblankett bygger vi nu e-tjänster för, säger Thomas Jarbo, programansvarig för projektet Digital Agenda på Vellinge kommun.

Mycket arbete har även lagts på interaktiva kartor. Om exempelvis en gatlykta inte fungerar, så kan man felanmäla detta direkt i ett kartverktyg. Via kartan kan besökaren också se vilka vägarbeten som

Thomas Jarbo.

pågår i kommunen, var man hittar närmaste lekplats och mycket annat.

Under 2019 kommer det på vellinge.se att lanseras en ny inloggningfunktion – ”Mina sidor” där både privatpersoner och företagare kan få överblick över ärenden man har eller har haft hos kommunen. Thomas Jarbo betonar att digitaliseringen är en möjlighet, men inte ett tvång.

– Det går även fortsättningsvis utmärkt att ringa eller skriva till oss. Men vi tror att många kommer upptäcka att de nya digitala kontaktvägarna är enklare, säger han.

Text: Elin Rosenstock

Prisregn över Vellinge kommun

I början av november utsågs Vellinge till årets Bästa skolkommun av Lärarförbundet – för femte året i rad. Dagen därpå kom beskedet att Vellinge blivit Årets Nyföretagarkommun, en utmärkelse som NyföretagarCentrum och Visma Spcs står bakom. Tidigare under hösten hamnade Vellinge på en hedrande andraplats i Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat. Tack till alla medarbetare och medborgare! Tillsammans gör vi Vellinge bättre.

Trött på böcker? Låna en film i stället!

Sedan den 1 november kan du utan kostnad låna strömmad film hemifrån soffan om du har ett lånekort på något av folkbiblioteken i Vellinge kommun. Du kan välja mellan totalt cirka 2000 titlar i blandade genrer och från olika länder. Filmen får du behålla i 48 timmar och du kan strömma till datorn, surfplattan eller mobilen. Du får låna fyra filmer i månaden.

Nu får du pengarna tillbaka om kommunen inte håller vad den lovar

Ett bygglovsbesked som drar ut på tiden kan ge bekymmer för både privatpersoner och företagare. Med servicegarantierna blir det tydligare vad man kan förvänta sig.

Vid årsskiftet inför Vellinge kommun servicegarantier för bland annat bygglov och serveringstillstånd. De privatpersoner och företagare som inte får besked av kommunen inom utsatt tid får ekonomisk kompensation i form av reducerad avgift.

Servicegarantierna innebär att kommunen på ett tydligare sätt än tidigare definierar vilken servicenivå man kan förvänta sig när man söker exempelvis bygglov eller serveringstillstånd, och vad man som sökande själv måste bidra med för att kommunen ska kunna hålla den servicenivån. Om kommunen inte håller vad den lovar trots att den sökande har uppfyllt sin del, så får den sökande en ekonomisk kompensation vars storlek bland annat beror på hur mycket försenat beslutet är, se faktaruta.

– Det här är ett sätt för oss att bli mer transparenta och tydliga. Servicegarantierna kan också fungera som en morot för oss på kommunen, som hjälper oss att leverera en ännu bättre service, säger kommundirektör Charlotte Unosson.

Syftet med servicegarantierna är att öka fokuset på kvalitet, service och medborgarnas behov utan att det äventyrar rättssäkerheten i handläggningen.

Servicegarantierna omfattar långt ifrån alla ärendetyper, utan i nuläget enbart serveringstillstånd samt bygg-, mark- och rivningslov, förhandsbesked samt anmälan av åtgärd.

Servicegarantierna kommer att utvärderas. Om de bedöms leda till att kvaliteten på tjänsterna ökar, så kan fler områden omfattas efterhand.

Text: Elin Rosenstock

Foto: Aleksandr Kicibigin/Mostphotos

Servicegarantier

Ansökan om serveringstillstånd: Garantin innebär bland annat att när ansökan är komplett, utlovas beslut om tillfälligt serveringstillstånd inom 10 arbetsdagar, och om stadigvarande inom 30 arbetsdagar. Annars återbetalas 50 procent av ansökningsavgiften

Ansökan om lov, förhandsbesked och anmälan om åtgärd: Garantin innebär bland annat att när ansökan är komplett, utlovas besked inom 8-20 veckor beroende på om ansökan kräver utökad utredning. Annars kompenseras sökanden med 50 till 100 procent av handlägningsavgiften, beroende på hur mycket försenat beslutet är.

Fullständig information om hur servicegarantierna fungerar kan fås av Vellinge Direkt som du når på 040-42 50 00.

Elevinflytande skapar en bättre skola

Med sexåringar och sextonåringar i samma elevråd handlar diskussionen om allt från lekplatser till hur många prov man ska få ha per vecka. Elevers rätt till inflytande prioriteras högt på Vellinges skolor, inte minst på Stora Hammar.

”Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.”

Så står det i Skollagen. Stora Hammar är en av de skolor i Vellinge som jobbar systematiskt med att se till att de vackra orden blir verklighet. De senaste månaderna har arbetet intensifierats. Pontus Behrin, Moa Wallenborg och Meja Johnson i Stora Hammars elevrådsstyrelse har inte svårt att förklara varför elevinflytande är viktigt.

– Det pratas mycket om att skolan ska vara en bra arbetsplats för lärarna. Men skolan är också vår arbetsplats. Om inte vi har bra förutsättningar, så kan vi inte

lära oss det vi ska, säger Moa Wallenborg, sekreterare och tidigare ordförande.

Stora Hammars elevråd driver bland annat frågan om att prov inte ska få ligga för tätt.

– Ett prov är en mental ansträngning för oss som elever, och om vi har två prov samma dag så kanske vi misslyckas med ett – även om vi har förberett oss noga. Men det perspektivet har inte alltid läraren som först och främst tänker på vilka prov som ska hinnas med i det egna ämnet, säger Pontus Behrin, som går i åttan och är ordförande för elevrådet detta läsår.

Elevrådet på Stora Hammar har möten var tredje vecka. Då samlas 22 represen-

tanter från förskoleklass till årskurs nio. Varje möte ska ha föregåtts av klassråd så att alla elevers åsikter kan fångas upp. Just nu siktar man på att få till en kick-off där elever möts över klass- och åldersgränser för samarbetsövningar som skapar vi-känsla.

Flera gånger om året träffar elevrådets styrelse andra elevrådsrepresentanter – inom Vellinge kommun, Skåne eller på riksplanet.

– Vi har varit iväg till både Stockholm och Göteborg. Det gör att vi får inblick i fler frågor och får upp ögonen för våra rättigheter som elever, säger Moa Wallenborg.

Hon, Pontus Behrin och vice ordföranden Meja Johnson är överens om att arbetet med elevrådet både utvecklar

Elevrådet på Stora Hammar tog bland annat initiativ till ett skolval i september. Pontus Behrin, Moa Wallenborg och Meja Johnson brinner för att göra ungas åsikter hörda.

dem som personer och tränar dem inför vuxenlivet.

– Man lär sig jättemycket – dels att driva projekt, men också att lyssna in andra personer. Som elevrådsrepresentant måste jag representera alla elevers åsikter, och inte bara lyssna på mina egna, säger Meja Johnson.

Rektorn Louise Öst tycker att elevrådet förbättrar skolan på många sätt.

– När eleverna känner att vi lyssnar på dem och tar deras åsikter på allvar, så tar de ett större ansvar både för sin skolmiljö och för sina egna studier. Det skapar en positiv spiral som hela skolan tjänar på, säger hon.

Text och foto: Elin Rosenstock

Filip Appelgren, Lina Lindblom, Gorjan Cerić och Max Jörgensson finns på plats på Ängavägen för att hjälpa unga med olika typer av problem.

Ny central hjälper unga vidare

Till Vellinge kommuns nya ungdomscentral kan unga komma för att få hjälp att må bättre. Ungdomscoacher, drogterapeut och alkoholkurator finns på plats för att stötta 13–25-åringar med allt möjligt.

Ungdomscentralen på Ängavägen 7B i Vellinge slog upp dörrarna vid månads-skiftet november/december. Lokalen hyste tidigare en trafikskola men är nu arbetsplats för ungdomscoacherna Gorjan Cerić och Filip Appelgren, drogterapeuten Lina Lindblom och alkoholkuratorn Max Jörgensson.

– Till oss kan man komma och prata om vad som helst. Kanske har man problem och funderingar kring droger eller alkohol, eller med kompisar eller familj. Kanske saknar man motivation och kommer inte vidare i sitt liv. Eller så är det något annat som gör att man inte mår bra. Man kan också komma till oss om man är orolig för en anhörig. Om man är osäker på om vi är rätt ställe att kontakta, så är man jättevälkommen att ringa och fråga. Vi hjälper till att slussa vidare om det behövs, säger Lina Lindblom.

Ungdomscentralen kan ta emot anonyma besökare och de som jobbar där har sekretess. Om det framkommer något som gör dem oroliga, så upprättas en anmälan enligt socialtjänstlagen för att personen ska få den hjälp som han eller hon har rätt till.

– Men det är inget vi gör i smyg. Och många gånger kan vi lösa problemet tillsammans, om vi får kontakt innan det har gått för långt, säger Lina Lindblom.

Tanken med ungdomscentralen är att det ska finnas stöd och hjälp för de som tidigare inte fångats upp på ett bra sätt av kommunens olika verksamheter.

– Vi hoppas exempelvis nå personer som är äldre än 20 och som varken jobbar eller studerar. För personer i gymnasieåldern kan det vara skönt att ha någonstans att vända sig som inte är knutet till skolan. Det gäller även de som är i högstadieåldern – hit kan man komma utan att blanda in sina föräldrar, säger Kajsa Friberg, verksamhetschef.

Ungdomscentralen är öppen alla vardagar, inklusive kvällstid två dagar per vecka. Boka ditt besök genom att ringa 040-635 42 65 eller 040-635 42 51 (ungdomscoacher) eller 040-42 53 12 (drogterapeut) alternativt e-post: ungdomscentralen@vellinge.se. Eller dyk upp en onsdag mellan klockan 13 och 16 då ungdomscentralen har drop-in.

Arbetet med att lägga vatten- och avloppsledningar för det nya bostadsområdet i Östra Grevie är i full gång.

Här växer Sveriges mest centrala landsbygd fram

En utomstående som tänker på Vellinge kommun tänker kanske främst på Nässets vita stränder och sandrevlar. Men i öster, på Söderslätts bördiga jordbruksmark, hittar vi andra pärlor i det som kommit att benämnas Sveriges mest centrala landsbygd.

Just nu bor det ungefär 3 000 personer i Månstorps kommun-del, som består av Västra Ingelstad, Arrie och Östra Grevie. Den siffran väntas öka till 4 000 inom sex år – en ökning med över 30 procent. En av anledningarna till den ökade populariteten kan nog härledas till öppnandet av kontinentalbanan för ett par år sen. Det gamla godsstråket mellan Malmö och Trelleborg blev då tillgängligt för persontrafik och nya pågatågstationer invigdes i Östra Grevie och Västra Ingelstad. Plötsligt låg Malmö Central bara 20 minuter bort.

Rickard Persson.

För att möta den väntade befolkningsökningen kommer det att byggas många nya bostäder de kommande åren. Inte minst i Östra Grevie.

Rickard Persson, som är planarkitekt på Vellinge kommun, berättar om vad som är på gång:
– I september påbörjades etableringen av ett nytt bostadsområde i Östra Grevie. En helt ny väg,

Torshögsvägen, ska anläggas. Den kommer att binda samman Bolmersvägen och Grevievägen och längs med vägen kommer 19 villor att byggas. Lite längre söderut, runt möllan, ska fem parhus och två flerbostadshus uppföras, säger han.

Samtidigt ligger en annan detaljplan ute på samråd just nu, för bebyggelse av cirka 90 bostäder, både villor, flerbostadshus och radhus. Även en förskola ska byggas. Den kommer att ha plats för 100 barn.

– De nya bostäderna ska anknyta till ortens karaktär och uppföras i enlighet med den skånska byggnadstraditionen, säger Rickard Persson.

Även dagvattenhanteringen i det nya området ska anknyta till omgivningen och utformas för att efterlikna de karakteristiska dödisgrupparna som finns utspridda över Söderslätt.

Spelpjäs från vikingatiden som hittades vid en utgrävning i Östra Grevie.

Foto: Sydsvensk arkeologi

Folkhögskolan i Östra Greve är en av Sveriges största och invigdes 1914.

Pågatågstationen i Östra Greve invigdes i slutet av 2015 och har gett orten ett uppsving.

– Planen beräknas antas 2019 och den första inflyttningen beräknas till 2023, säger Rickard Persson.

Östra Greve är inte en ny by. Här har hittats spår efter bebyggelse som är över 5 000 år gammal och byn har med säkerhet existerat sedan tidigt 1000-tal. Av den anledningen är det viktigt att göra arkeologiska utgrävningar innan något byggs. Vid en sådan utgrävning hittade arkeologer från Sydsvensk arkeologi förra året en spelpjäsa i glas från vikingatiden.

Precis som resenärerna som anländer i sina Pågatåg har också Östra Greve gjort en resa. Från att ha varit en samling långhus och grophus där vikingar fördrev tiden med brädspel till att i dag vara en plats dit allt fler söker sig för att få det bästa av två världar; ett lantligt lugn och närhet till storstadspuls.

Text och foto: Stefan Danielsson

Samtal hjälper separerade föräldrar – och deras barn

När föräldrar separerar finns det risk att barn kommer i kläm. Föräldrarna kan behöva stöd för att hitta ett gott samarbete. Därför erbjuder kommunen samarbetsamtal där separerade föräldrar får möjlighet att hitta kloka, långsiktiga lösningar som passar både barnen och de vuxna. Samtalsledarna är socionomer med mångårig erfarenhet. Samarbetsamtalen är frivilliga och kostnadsfria. De omfattas av sekretess och registreras inte i socialregistret. Samtal erbjuds vanligen inom två veckor och inleds ofta med ett enskilt samtal med vardera föräldern. Du når samtalsledarna Karin Lindbladh, Mikael Franzén och Nina Bornarve via Vellinge Direkt på telefon 040-42 50 00. Ring dem om du vill boka in ett samtal eller bara veta mer.

Soptömning under jul och nyår

Då juldagen och nyårsdagen infaller på en tisdag kommer soptömning under jul- och nyårshelgen att ske med en dags fördröjning. Du som normalt har tömning på tisdagar kommer att få tömt på onsdag, och så vidare. Soptömning sker även lördag.

Kostnadsfria råd om smart energilösning

Numera är det bygglovsbefriat att anlägga solceller och solfångare, med vissa undantag, bland annat om fastigheten har riks- eller kultur- och miljöintressen. Funderar du på att anlägga solceller? Tveka inte att höra av dig till vår energirådgivare Aida Zubic Prag för kostnadsfri rådgivning på 040- 42 51 62. Telefontid måndagar-fredagar kl. 10-12 samt tisdagar kl. 14-18 och onsdagar kl. 13-16.

Hjälp oss att göra Vellinge ännu bättre!

Har du frågor eller synpunkter kring skolan, kulturutbudet, byggprojekt eller något annat kommunrelaterat? Då vill vi att du framför dem! Under 2019 kan du chatta med kommunstyrelsens ordförande 21 februari, 21 maj, 9 september och 26 november. Lördagen den 18 maj håller kommunhuset Öppet hus. Ordförandena i kommunens nämnder finns på plats, tillsammans med tjänstemän. Ytterligare ett tillfälle för medborgardialog är inbokat till lördagen den 24 augusti. Håll utkik på vellinge.se för närmare information och tider. Om du vill komma i kontakt med någon förtroendevald politiker så är du också välkommen att mejla vellinge.kommun@vellinge.se. Ditt meddelande diarieförs och vidarebefordras till rätt person.

”När man läser högt så upplever man något ihop”

Några frågor till Ewa Matz, barnbibliotekarie i Höllviken och eldsjäl när det gäller en högprioriterad och populär verksamhet – sagostunderna.

Är barn i dag verkligen intresserade av att lyssna på någon som läser en vanlig bok?

– Absolut! Jag som läser kan ju förklara ord, prata om det vi läser och anpassa min röst så att den låter läskig eller hålla handen och tona ned det otäcka om någon blir för rädd. En sagostund erbjuder barnet mänsklig närvaro och interaktion vilket skärmar inte gör.

Varför är det så bra att läsa högt för barn?

– Det utvecklar språket, fantasin och empatin. När man läser högt för sitt barn så upplever man något ihop. Men vi får signaler från pedagoger om att högläsningen bland föräldrar är satt på undantag i dag. Pedagogerna måste välja lättare böcker än förr, annars orkar barnen inte lyssna. Det är bland annat därför som vi satsar mycket på sagostunder och andra läsfrämjande projekt.

Vilka högläsning böcker kan du tipsa om?

– Många! Till exempel ”Ett super-

duper-fantastiskt camping-äventyr” av Megan Everett

Skarsgård, ”Veckan före barnbidraget” av Elin Johansson och ”Olle & Bolle är bröder” av Charlotta Lannebo.

Sagostunder hålls på alla kommunens fyra bibliotek. Se bibliotek.vellinge.se för mer information.

Text: Elin Rosenstock

Ewa Matz.

På gång på Falsterbo Strandbad

Utställning: Skiftande enheter

Pågår 8/12-27/1, ons-sön, kl. 11-16.

Vernissage 8/12 kl 11- 16 med presentation kl 14. Vinterns utställning bjuder på konst av Malin Bogholt och Kristina Müntzing.

Film i konsthallen: ”Nils och Miró”

31/1 kl 18.30. När Nils Tryding som barn upplevde starka färger såddes ett frö till ett konstintresse som ledde honom till Joan Mirós fantasifulla motivvärld. När Nils och Joan möttes blev det starten på en oväntad vänskap och ett livslångt samlande. Gratis, begränsat antal platser.

Roten till det goda

9-10/2 kl 11-16. Interaktiv utställning om årstidens inhemska vegetabilier – rotsakerna. Lär dig om ekologi, strategier

och systematik, samt om kulturhistoria, ursprung och medicinska egenskaper. Smakprov utlovas!

Street Art – An Introduction

12/2 kl 18. Vad är street art och grafitti? Föredrag av Peter Bengtsen vid Lunds Universitet, vars huvudsakliga forskningsfokus är street art som konsthistoriskt och socialt fenomen. Föredraget hålls på enkel engelska.

Täljhelg 16-17/2

16/2 kl 11-16: Hela dagen: Upptäck hur roligt det är att tälja! Material och redskap finns på plats. För barn från 7 år i sällskap av vuxen. Gratis, ingen för-anmälan. Kl 12 och kl 14: Trädkroki. För dig som vill upptäcka ditt tecknande på ett roligt och kravlöst sätt ute i

naturen. Pris 50 kr. Anmälan krävs, se www.falsterbostrandbad.se för mer info. 17/2 kl 10-16: Täljfest. Täljdemonstrationer, föredrag, trädvandring med naturum (kl 14:00) och eget slöjdande. Läs mer och anmäl dig på hemslojdeniskane.se/taljfest2019 Samarrangemang med Söderslätts hemslojdsförening.

Sportlov = Bygglov

18-24/2 kl 11-16. Vi bygger en egen värld i konsthallens ateljé. De första dagarna bygger vi själva världen, och från den 21 februari de människor, djur, bakterier och andra organismer som ska bo i den. För alla åldrar. Drop in. Gratis.

Fullständig information och fler arrangemang hittar du på Falsterbostrandbad.se.